

Briselē, 2022. gada 1. aprīlī
(OR. en)

7860/22

CYBER 108
COPEN 118
JAI 444
COPS 143
RELEX 429
JAIEX 30
TELECOM 138
POLMIL 82
CFSP/PESC 432
ENFOPOL 179
DATAPROTECT 95

PAVADVĒSTULE

Sūtītājs:	Eiropas Komisijas ģenerālsekretāre, parakstījusi direktore <i>Martine DEPREZ</i>
Saņemšanas datums:	2022. gada 29. marts
Saņēmējs:	Eiropas Savienības Padomes ģenerālsekretārs <i>Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN</i>
K-jas dok. Nr.:	COM(2022) 132 final
Temats:	leteikums - PADOMES LĒMUMS, ar ko pilnvaro sākt sarunas par visaptverošu starptautisku konvenciju par vēršanos pret informācijas un komunikācijas tehnoloģiju izmantošanu noziedzīgiem nolūkiem

Pielikumā ir pievienots dokuments COM(2022) 132 *final*.

Pielikumā: COM(2022) 132 *final*

Briselē, 29.3.2022.
COM(2022) 132 final

Ieteikums

PADOMES LĒMUMS,

ar ko pilnvaro sākt sarunas par visaptverošu starptautisku konvenciju par vēršanos pret informācijas un komunikācijas tehnoloģiju izmantošanu noziedzīgiem nolūkiem

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

- **Priekšlikuma pamatojums un mērķi**

Saskaņā ar Eiropas interneta organizētās noziedzības draudu novērtējumu¹ kibernetiskā aizvien vairāk apdraud iedzīvotāju un uzņēmumu drošību Eiropas Savienībā ("ES"). Kibernetiskā ir globāla parādība, kam nav robežu, un starptautiskās sadarbības pastiprināšana cīņā pret kibernetiskā jau vairākus gadus ir bijusi prioritāte valstīm visā pasaulē.

Eiropas Padomes 2001. gada Konvencija par kibernetiskajiem ("Budapeštas konvencija") ir pirmais starptautiskais līgums par kibernetiskā, kurā definēti ar kibernetiskā saistīti nodarījumi, paredzētas vairākas pilnvaras un procedūras kibernetiskā izmeklēšanai, piemēram, datortīklu pārmeklēšana un pārtveršana, un droši elektroniski pierādījumi attiecībā uz jebkādiem noziegumiem, un ar to ir izveidots satvars starptautiskai sadarbībai². Budapeštas konvenciju var parakstīt valstis, kas nav Eiropas Padomes locekles, un tai ir pievienojušās valstis no visiem ģeogrāfiskajiem reģioniem. Līdz šim tai ir pievienojušās 66 valstis, un aicinājumu pievienoties ir saņēmušas vēl 14 valstis. Šī konvencija ir pamats tiesību aktiem par kibernetiskā apkarošanu 80 % pasaules valstu. Tas, ka Eiropas Padomes Ministru komiteja 2021. gada 17. novembrī pieņēma Budapeštas konvencijas otro papildu protokolu, liecina, ka Konvencija joprojām ir svarīga kā satvars starptautiskai sadarbībai kibernetiskā jomā³.

Apvienoto Nāciju Organizācijas ("ANO") darba kārtībā ir iekļauta arī informācijas tehnoloģiju attīstība un jaunu telekomunikāciju un datortīklu sistēmu strauja izstrāde, kā arī tehnoloģiju lietošana un ļaunprātīga izmantošana noziedzīgos nolūkos. ANO Ģenerālā asambleja 2010. gada 21. decembrī pieņēma Rezolūciju 65/230, ar kuru Noziedzības novēršanas un kriminālās tiesvedības komisija (CCPCJ) tiek aicināta izveidot starpvaldību ekspertu atvērtas dalības grupu (IEG), kas veiktu visaptverošu pētījumu par kibernetiskā problēmu⁴. Savā septītajā (un pēdējā) sanāsmē 2021. gada 6.–8. aprīlī IEG izvērtēja visus sākotnējos secinājumus un ieteikumus, ko ierosinājušas ANO dalībvalstis⁵, un vienojās nosūtīt CCPCJ 63 saskaņotos secinājumus un ieteikumus⁶. Savā pētījumā IEG nevienojās par to, ka vajadzīgs jauns starptautisks līgums par kibernetiskā.

¹ 2021 *Europol Internet Organised Crime Threat Assessment (iOCTA)* www.europol.eu

² Eiropas Padomes Budapeštas konvencija par kibernetiskajiem (CETS Nr. 185), 2001. gada 23. novembris, <https://rm.coe.int/CoERMPublicCommonSearchServices/DisplayDCTMContent?documentId=0900001680081561>.

³ [Rezultātu izklāsts \(coe.int\)](http://www.coe.int).

[Eiropas Padomes Ministru komitejas pieņemtais otrais papildu protokols Konvencijai par kibernetiskajiem — ziņas \(coe.int\)](http://www.coe.int).

⁴ Ģenerālās asamblejas 2010. gada 21. decembra Rezolūcija [A/Res/65/230 - E - A/Res/65/230 -Desktop \(undocs.org\)](http://www.un.org).

⁵ Visu sākotnējo secinājumu un ieteikumu apkopojums, ko dalībvalstis ierosinājušas 2018., 2019. un 2020. gadā notikušajās ekspertu grupas, kuras uzdevums ir veikt visaptverošu pētījumu par kibernetiskajiem, sanāsmēs: [V2101012.pdf \(unodc.org\)](http://www.unodc.org).

⁶ Ziņojums par ekspertu grupas, kuras uzdevums ir veikt visaptverošu pētījumu par kibernetiskajiem, sanāsmi, kas notika Vīnē 2021. gada 6.–8. aprīlī: [V2102595.pdf \(unodc.org\)](http://www.unodc.org).

Vienlaikus dažas ANO dalībvalstis ANO Ģenerālās asamblejas Trešās komitejas apspriedēs pastiprināja savus centienus, lai panāktu šādu līgumu. Pēc tam ANO Ģenerālā asambleja pieņēma 2018. gada 17. decembra Rezolūciju 73/187 par vēršanos pret informācijas un komunikācijas tehnoloģiju izmantošanu noziedzīgiem nolūkiem⁷. Pēc tam 2019. gada 27. decembrī ANO Ģenerālā asambleja pieņēma otro Rezolūciju 74/247 par to pašu tematu, izveidojot atklātu *ad hoc* starpvaldību ekspertu komiteju (“*ad hoc* komiteja”), kuras mērķis ir izstrādāt visaptverošu starptautisku konvenciju par vēršanos pret informācijas un komunikācijas tehnoloģiju izmantošanu noziedzīgiem nolūkiem. Rezolūcijā norādīts, ka *ad hoc* komitejai ir pilnībā jāņem vērā spēkā esošie starptautiskie instrumenti un centieni valsts, reģionālā un starptautiskā līmenī vērsties pret informācijas un komunikāciju tehnoloģiju izmantošanu noziedzīgiem nolūkiem, jo īpaši IEG darbs un rezultāti⁸. ANO Ģenerālā asambleja 2021. gada 26. maijā pieņēma Rezolūciju 75/282, kurā tika noteikta sarunu kārtība⁹. ANO Ģenerālā asambleja cita starpā nolēma, ka *ad hoc* komitejai būtu jāsasauca vismaz sešas (10 dienu ilgas) sesijas, kas sāksies 2022. gada janvārī, un noslēguma sesija ar mērķi iesniegt konvencijas projektu ANO Ģenerālajai asamblejai tās septiņdesmit astotajā sesijā 2024. gadā. Tā arī nolēma, ka *ad hoc* komitejai pirmā, trešā un sestā sarunu kārtā būtu jārīko Ņujorkā, savukārt otrā, ceturta un piektā sarunu kārtā – Vīnē. Ņemot vērā Covid-19 pandēmijas situāciju Ņujorkā, Ģenerālā asambleja 2022. gada 20. janvārī nolēma atlikt pirmo sesiju uz vēlāku datumu.

Šā priekšlikuma mērķis ir nodrošināt pienācīgu Eiropas Savienības dalību šajās sarunās, jo paredzams, ka sarunas skars aspektus, kas saistīti ar ES tiesību aktiem un kompetenci, jo īpaši kibernetizācijas jomā. Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 3. panta 2. punktā ir paredzēts, ka Savienībai ir ekskluzīva kompetence “noslēgt starptautisku līgumu (..), ciktāl līguma slēgšana ietekmē (..) kopīgos noteikumus vai maina to darbības jomu”. Starptautisks līgums var ietekmēt kopīgos noteikumus vai mainīt to darbības jomu, ja līguma aptvertā joma un Savienības tiesību akti pārklājas vai to lielā mērā aptver Savienības tiesību aktu darbības joma.

Ņemot vērā to, ka sarunas attiecas uz citiem Savienības kompetences jautājumiem, nevis KĀDP, kuri, paredzams, būs paredzētā līguma galvenie elementi, Komisija būtu jāieceļ par sarunu grupas vadītāju. Jautājumos, kas saistīti ar kopējo ārpolitiku un drošības politiku, Savienības Augstais pārstāvis ārlietās un drošības politikas jautājumos risina sarunas komandas sastāvā. Komisijas galvenais sarunu vedējs nodrošinās līguma vispārējo konsekvenci. Galvenā sarunu vedēja vadībā Komisijas dienesti vadīs sarunas tajās daļās, kas nav saistītas ar KĀDP, un EĀDD uzņemsies vadību attiecībā uz tām paredzēto līgumu daļām, uz kurām attiecas KĀDP.

Šis ieteikums ir iesniegts Padomei saskaņā ar LESD 218. pantu, lai saņemtu pilnvarojumu Eiropas Savienības vārdā risināt sarunas par gaidāmo ANO konvenciju, sniegt sarunu norādes un iecelt Komisiju par sarunu vedēju.

⁷ Ģenerālās asamblejas 2018. gada 17. decembra Rezolūcija, [A/RES/73/187](#).

⁸ Ģenerālās asamblejas 2019. gada 27. decembra Rezolūcija, [A/RES/74/247](#).

⁹ Ģenerālās asamblejas 2021. gada 26. maija Rezolūcija, [A/RES/75/282*](#).

- **Saskanība ar pašreizējiem noteikumiem konkrētajā politikas jomā**

Cīņa pret kibernetiskajiem noziedzīgiem nodarījumiem ir Eiropas Savienības prioritāte, kā apliecināts 2020. gada Drošības savienības stratēģijā¹⁰ un 2021. gada Organizētās noziedzības novēršanas stratēģijā¹¹. 2021. gada trešajā progresa ziņojumā par drošības savienību Komisija apņēma Apvienoto Nāciju Organizācijas līmenī nodrošināt Savienības efektīvu dalību sarunās par visaptverošu starptautisku konvenciju par vēršanos pret informācijas un komunikācijas tehnoloģiju izmantošanas noziedzīgiem nolūkiem¹².

Komisija atzīst, ka ir jāturpina attīstīt un stiprināt tiesībsardzības un tiesu iestāžu spējas šajā jomā un izstrādāt valstu tiesību aktus kibernetiskajās jomās, ja ar esošajiem tiesību aktiem nepietiek. Tā arī atzīst vajadzību veicināt starptautisko sadarbību cīņā pret kibernetiskajiem noziedzīgiem nodarījumiem un atbalsta virkni spēju veidošanas programmu vairākās pasaules valstīs, tostarp jaunattīstības valstīs¹³. Komisija ir atbalstījusi darbu, ko veic ANO Starpvaldību ekspertu grupa kibernetiskajās jomās, ANO Noziedzības novēršanas un kriminālās tiesvedības komisija, Apvienoto Nāciju Organizācijas Narkotiku un noziedzības novēršanas birojs (*UNODC*), Budapeštas konvencijas par kibernetiskajiem noziedzīgiem nodarījumiem komiteja un citas struktūras.

Paredzams, ka sarunas par starptautisko konvenciju būs saistītas ar kopīgiem ES noteikumiem kibernetiskajās jomās. Tie jo īpaši var ietvert Direktīvu 2011/93/ES par bērnu seksuālas izmantošanas tiešsaistē un bērnu pornogrāfijas apkarošanu¹⁴, kurā aplūkotas jaunākās norises tiešsaistes vidē, piemēram, uzmācšanās (noziedznieki, kas uzdodas par bērniem, lai seksuālas vardarbības nolūkā pievilinātu nepilngadīgos); Direktīva 2013/40/ES par uzbrukumiem informācijas sistēmām¹⁵, kuras mērķis ir apkarot liela mēroga kibernetiskus uzbrukumus, pieprasot dalībvalstīm stiprināt valsts tiesību aktus kibernetiskajās jomās un ieviest lielus kriminālsodus, un Direktīva (ES) 2019/713 par krāpšanas un viltošanas apkarošanu attiecībā uz bezskaidras naudas maksāšanas līdzekļiem¹⁶, ar kuru saskaņo fizisku vai juridisku personu noziedzīgas rīcības jēdzienu attiecībā uz bezskaidras naudas maksāšanas līdzekļiem un paplašina kriminālatbildību attiecībā uz virtuālajām valūtām un digitālajiem makiem. Citi ES instrumenti paredz kopīgus noteikumus cīņai pret noziedzīgiem nodarījumiem, kuri var tikt padarīti iespējami, izmantojot informācijas sistēmas, piemēram, terorismu, cilvēku tirdzniecību, narkotisko vielu nelikumīgu tirdzniecību, ieroču nelikumīgu tirdzniecību, nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju, korupciju un organizēto noziedzību.

Paredzams, ka sarunas aptvers arī kriminālprocesa un sadarbības pasākumus. Pašreizējo ES tiesisko regulējumu veido instrumenti tiesībsardzības sadarbībai un tiesu iestāžu sadarbībai krimināllietās, piemēram, Direktīva 2014/41/ES par Eiropas izmeklēšanas rīkojumu krimināllietās¹⁷, Konvencija par Eiropas Savienības dalībvalstu savstarpēju palīdzību krimināllietās¹⁸, Regula 2018/1727 par *Eurojust*¹⁹, Regula (ES) 2016/794 par Eiropolu²⁰,

¹⁰ [COM\(2020\) 605 final \(27.7.2020\).](#)

¹¹ [COM\(2021\) 170 final \(14.4.2021\).](#)

¹² [COM\(2021\) 799 final \(8.12.2021\).](#)

¹³ Tas ietver tādas programmas kā *GLACY+*, *CyberEast* un *CyberSouth*, ko līdzfinansē ES un Eiropas Padome un pārvalda Eiropas Padome.

¹⁴ Direktīva 2011/93/ES (13.12.2011.).

¹⁵ Direktīva 2013/40/ES (12.8.2013.).

¹⁶ Direktīva (ES) 2019/713 (17.4.2019.).

¹⁷ Direktīva 2014/41/ES (3.4.2014.).

¹⁸ Konvencija par Eiropas Savienības dalībvalstu savstarpēju tiesisko palīdzību krimināllietās (29.5.2020.).

¹⁹ Regula (ES) 2018/1727 (14.11.2018.).

²⁰ Regula (ES) 2016/794 (11.5.2016.).

Regula (ES) 2017/1939, ar ko īsteno ciešāku sadarbību Eiropas Prokuratūras (EPPO) izveidei²¹, Padomes Pamatlēmums 2002/465/TI par kopējām izmeklēšanas grupām²², Padomes Pamatlēmums 2009/948/TI par jurisdikcijas īstenošanas konfliktu novēršanu un atrisināšanu kriminālprocesā²³. Būtiski ir arī Komisijas 2018. gada aprīļa priekšlikumi par pārrobežu piekļuvi elektroniskiem pierādījumiem²⁴ un policijas sadarbības pasākumu kopumu²⁵, kas pašlaik tiek izskatīts ES likumdošanas procedūrā. Starptautiskās sadarbības jomā Eiropas Savienība ir noslēgusi vairākus divpusējus nolīgumus ar trešām valstīm, piemēram, nolīgumus par savstarpējo tiesisko palīdzību starp Eiropas Savienību un Amerikas Savienotajām Valstīm un starp Eiropas Savienību un Japānu²⁶.

Savienība ir pieņēmusi arī vairākas direktīvas, kas stiprina aizdomās turēto un apsūdzēto procesuālās tiesības²⁷. Persondatu aizsardzība ir LESD 16. pantā un Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 8. pantā nostiprinātas pamattiesības. Persondati jāapstrādā tikai saskaņā ar Regulu (ES) 2016/679 (Vispārīgā datu aizsardzības regula)²⁸ un Direktīvu (ES) 2016/680 (par datu apstrādi policijas vajadzībām)²⁹. Personu pamattiesības uz privātās un ģimenes dzīves, mājokļa un saziņas neaizskaramību ir nostiprinātas arī Pamattiesību hartas 7. pantā. Šo tiesību būtiski elementi ir saziņas privātuma ievērošana, kā arī lietotāja galiekārtu aizsardzība u. c. Elektroniskās saziņas dati jāapstrādā saskaņā ar Direktīvu 2002/58/EK (E-privātuma direktīva)³⁰.

Sarunās būtu jānodrošina, ka gaidāmās ANO konvencijas noteikumi sniedz visaugstāko iespējamo cilvēktiesību aizsardzības līmeni un ka dalībvalstis spēj ievērot ES tiesību aktus, ņemot vērā arī to turpmāko attīstību.

• **Saskanība ar citām Savienības politikas jomām**

Eiropas Savienība ir konsekventi veicinājusi Budapeštas konvenciju kā vērtīgu un elastīgu tiesisko regulējumu starptautiskajai sadarbībai cīņā pret kibernetizāciju. Tā ir atbalstījusi trešās valstis attiecībā uz pievienošanos Konvencijai, ļaujot tām ieviest minimālo valsts

²¹ Padomes Regula (ES) 2017/1939 (12.10.2017.).

²² Padomes Pamatlēmums 2002/465/TI (13.6.2002.).

²³ Padomes Pamatlēmums 2009/948/TI (30.11.2009.).

²⁴ Priekšlikums Regulai par Eiropas elektronisko pierādījumu sniegšanas un saglabāšanas rīkojumiem elektronisko pierādījumu gūšanai krimināllietās, COM/2018/225 final, un priekšlikums Direktīvai, ar ko paredz saskaņotus noteikumus juridisko pārstāvju iecelšanai ar mērķi iegūt pierādījumus kriminālprocesā, COM/2018/226 final (17.04.2018.).

²⁵ Priekšlikums Padomes ieteikumam par policijas sadarbību, COM(2021)780, priekšlikums Direktīvai par informācijas apmaiņu starp dalībvalstu tiesībsardzības iestādēm, ar ko atceļ Padomes Pamatlēmumu 2006/960/TI, COM(2021)782, un priekšlikums Regulai par datu automatizētu apmaiņu policijas sadarbības vajadzībām ("Prīme II"), COM(2021) 784, (8.12.2021.).

²⁶ Nolīgums par savstarpējo juridisko palīdzību starp Eiropas Savienību un Amerikas Savienotajām Valstīm (25.6.2003).

²⁷ Nolīgums starp Eiropas Savienību un Japānu par savstarpēju tiesisko palīdzību krimināllietās (2009. g.). Direktīva 2010/64/ES (20.10.2010.); Direktīva 2012/13/ES (22.5.2012.); Direktīva 2013/48/ES (22.10.2013.); Direktīva (ES) 2016/1919 (26.10.2016.); Direktīva (ES) 2016/800 (11.5.2016.); Direktīva (ES) 2016/343 (9.3.2016.).

²⁸ Regula (ES) 2016/679 (27.4.2016.).

²⁹ Direktīva (ES) 2016/680 (27.4.2016.).

³⁰ Direktīva 2002/58/EK (12.7.2002.), kurā grozījumi izdarīti ar Direktīvu 2009/136/EK (25.11.2009.).

tiesisko regulējumu kibernetizācijas apkarošanai, kā arī vajadzīgo izmeklēšanas un kriminālvajāšanas spēju attīstīšanai, veicinot sadarbību ar citām Konvencijas pusēm³¹.

ES, ko pārstāv Komisija, ir aktīvi iesaistījusies arī sarunās par Budapeštas konvencijas otro papildu protokolu³². Protokols būs pieejams parakstīšanai 2022. gada maijā. Ņemot vērā to, ka jautājumi, uz kuriem attiecas otrais papildu protokols, ir Savienības ekskluzīvā kompetencē, Komisija 2021. gada 25. novembrī pieņēma divus priekšlikumus Padomes lēmumiem, ar kuriem pilnvaro ES dalībvalstis Eiropas Savienības interesēs parakstīt³³ un ratificēt³⁴ Budapeštas konvencijas par kibernetizācijas otro papildu protokolu.

Tādēļ sarunās būs arī jānodrošina konsekvence un saskaņotība ar Budapeštas konvenciju par kibernetizācijas un tās papildu protokoliem.

2. JURIDISKAIS PAMATS, SUBSIDIARITĀTE UN PROPORCIONALITĀTE

• Juridiskais pamats

Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 218. panta 3. punkts noteic, ka Komisija sniedz ieteikumus Padomei, kura pieņem lēmumu, atļaujot sākt sarunas un izvirzot Savienības sarunu vadītāju. Saskaņā ar LESD 218. panta 4. punktu Padome var nolīguma sarunu vadītājam dot norādes.

• Subsidiaritāte (neekskluzīvas kompetences gadījumā)

Vienpusēja rīcība nebūtu alternatīva, jo tā nenodrošinātu pietiekamu pamatu sadarbībai ar trešām valstīm. Tāda daudzpusēja nolīguma kā iespējamā turpmākā ANO konvencija, par kuru Savienība spēja risināt sarunas, ievērošana ir efektīvāka nekā divpusēju sarunu sākšana ar atsevišķām valstīm, kas nav ES dalībvalstis.

• Proporcionalitāte

Šī iniciatīva nepārsniedz to, kas ir nepieciešams attiecīgo politikas mērķu sasniegšanai.

• Juridiskā instrumenta izvēle

Komisijas ieteikums Padomes lēmumam, ar ko pilnvaro sākt sarunas, atbilst LESD 218. panta 3. punktam, kas paredz, ka Komisija iesniedz ieteikumus Padomei, kura pieņem lēmumu, ar ko atļauj sākt sarunas.

³¹ Sk., piemēram, Padomes secinājumus par kiberdiplomātiju, 2015. gada 10. februāris, dokuments 6122/15.

³² Padomes Lēmums, ar ko Eiropas Komisiju pilnvaro ES vārdā piedalīties sarunās par otro papildu protokolu Eiropas Padomes Konvencijai par kibernetizācijas, atsauce 9116/19.

³³ Priekšlikums – Padomes Lēmums, ar kuru dalībvalstīm atļauj Eiropas Savienības interesēs parakstīt Konvencijas par kibernetizācijas otro papildu protokolu par pastiprinātu sadarbību un elektronisko pierādījumu izpaušanu, COM/2021/718 final (25.11.2021).

³⁴ Priekšlikums – Padomes Lēmums, ar kuru dalībvalstīm atļauj ES interesēs ratificēt Konvencijas par kibernetizācijas otro papildu protokolu par pastiprinātu sadarbību un elektronisko pierādījumu izpaušanu, COM/2021/719 final (25.11.2021).

3. **EX POST IZVĒRTĒJUMU, APSPRIEŠANOS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI**

- **Ex post izvērtējumi / spēkā esošo tiesību aktu atbilstības pārbaudes**

Neattiecas.

- **Apspriešanās ar ieinteresētajām personām**

Komisija 2022. gada 14. janvārī savā tīmekļa vietnē publicēja uzaicinājumu iesniegt atsauksmes par šo iniciatīvu, un četras nedēļas varēja iesniegt komentārus par to. (Piecas) individuālās atbildes uz uzaicinājumu iesniegt atsauksmes tika publicētas apspriešanas tīmekļa vietnē. Šie apsvērumi ir ņemti vērā, sagatavojot šo priekšlikumu.

- **Ekspertu atzinumu pieprasīšana un izmantošana**

Gatavojoties sarunām, Komisija ņēma vērā dalībvalstu ekspertu viedokļus, kurus tie pauda attiecīgajās Padomes darba grupās notikušajās diskusijās.

- **Ietekmes novērtējums**

Neattiecas.

- **Normatīvā atbilstība un vienkāršošana**

Neattiecas.

- **Pamattiesības**

Sarunas, visticamāk, aptvers aspektus, kas varētu radīt pamattiesību pārkāpumus, piemēram, procesuālos krimināltiesiskos pasākumus, noziedzīgu nodarījumu definīcijas, kuras var būt pamats kriminālprocesam, vai piekļuvi kriminālprocesā iegūtiem personas privātajiem datiem. Apspriežamie noteikumi var ietekmēt, piemēram, tiesības uz taisnīgu tiesu, tiesības uz privātumu un tiesības uz persondatu aizsardzību. Tā kā dalībai sarunās Eiropas Savienības vārdā nevajadzētu apdraudēt pamattiesību aizsardzības līmeni Savienībā, ar šo iniciatīvu tiek ierosināts nodrošināt pamattiesību augsta līmeņa aizsardzību.

4. **IETEKME UZ BUDŽETU**

Šis priekšlikums neietekmē Savienības budžetu. Pēc sarunu noslēgšanas ES dalībvalstīm saistībā ar Konvencijas īstenošanu var rasties vienreizējas izmaksas, taču šobrīd nav iespējams noteikt šīs izmaksas, jo sarunas vēl nav pilnībā sākušās.

5. **CITI ELEMENTI**

- **Īstenošanas plāni un uzraudzīšanas, izvērtēšanas un ziņošanas kārtība**

Paredzams, ka sarunu process ilgs līdz 2024. gadam, pēc kura var notikt Konvencijas parakstīšana un noslēgšana. Iniciatīvā ir ierosināts īstenot atklātu, iekļaujošu un pārredzamu sarunu procesu.

PADOMES LĒMUMS,

ar ko pilnvaro sākt sarunas par visaptverošu starptautisku konvenciju par vēršanos pret informācijas un komunikācijas tehnoloģiju izmantošanu noziedzīgiem nolūkiem

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 218. panta 3. un 4. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas ieteikumu,

tā kā:

- (1) Apvienoto Nāciju Organizācijas Ģenerālā asambleja 2019. gada 27. decembrī pieņēma Rezolūciju 74/247 par vēršanos pret informācijas un komunikācijas tehnoloģiju izmantošanu noziedzīgiem nolūkiem un pieņēma lēmumu izveidot atklātu *ad hoc* starpvaldību ekspertu komiteju, kurā būtu pārstāvēti visi reģioni un kuras mērķis ir izstrādāt visaptverošu starptautisku konvenciju par vēršanos pret informācijas un komunikācijas tehnoloģiju izmantošanu noziedzīgiem nolūkiem³⁵. Savienībai būtu jāpiedalās sarunās par šo konvenciju.
- (2) Savienība ir pieņēmusi kopīgus noteikumus, kas pārklājas ar vairākiem šādas konvencijas aspektiem. Šie kopīgie noteikumi jo īpaši ietver visaptverošu instrumentu kopumu attiecībā uz materiālajām krimināltiesībām³⁶, uz policijas un tiesu iestāžu sadarbību krimināllietās³⁷, uz minimālajiem procesuālo tiesību standartiem³⁸, kā arī

³⁵ Ģenerālās asamblejas 2019. gada 27. decembrī pieņemtā Rezolūcija par Trešās komitejas ziņojumu (A/74/401)], "Vēršanās pret informācijas un komunikāciju tehnoloģiju izmantošanu noziedzīgiem nolūkiem", [A/RES/74/247](#)

³⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2011/93/ES (2011. gada 13. decembris) par seksuālās vardarbības pret bērniem, bērnu seksuālās izmantošanas un bērnu pornogrāfijas apkarošanu, un ar kuru aizstāj Padomes Pamatlēmumu 2004/68/TI, [OV L 335, 17.12.2011, 1.–14. lpp.](#); Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2013/40/ES (2013. gada 12. augusts) par uzbrukumiem informācijas sistēmām, un ar kuru aizstāj Padomes Pamatlēmumu 2005/222/TI, [OV L 218, 14.8.2013, 8.–14. lpp.](#); Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2019/713 (2019. gada 17. aprīlis) par krāpšanas un viltošanas apkarošanu attiecībā uz bezskaidras naudas maksāšanas līdzekļiem un ar ko aizstāj Padomes Pamatlēmumu 2001/413/TI, PE/89/2018/REV/3 [OV L 123, 10.5.2019., 18.–29. lpp.](#)

³⁷ Padomes 2000. gada 29. maija Akts, ar ko izstrādā Konvenciju par Eiropas Savienības dalībvalstu savstarpēju palīdzību krimināllietās, OV C 197, 12.7.2000., 1. lpp.; Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1727 par Eiropas Savienības Aģentūru tiesu iestāžu sadarbībai krimināllietās (*Eurojust*) un ar ko aizstāj un atceļ Padomes Lēmumu 2002/187/TI, OV L 295, 21.11.2018; Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/794 (2016. gada 11. maijs) par Eiropas Savienības Aģentūru tiesībsardzības sadarbībai (Eiropolu) un ar kuru aizstāj un atceļ Padomes Lēmumus 2009/371/TI, 2009/934/TI, 2009/935/TI, 2009/936/TI un 2009/968/TI, OV L 135, 24.5.2016., 53. lpp. Padomes Pamatlēmums 2002/465/TI (2002. gada 13. jūnijs) par kopējām izmeklēšanas grupām, OV L 162, 20.6.2002., 1. lpp. Padomes Pamatlēmums 2009/948/TI par jurisdikcijas īstenošanas konfliktu

drošības pasākumus datu un privātuma aizsardzībai³⁹. Būtu jāņem vērā arī turpmākie kopīgie noteikumi⁴⁰.

- (3) Tāpēc jauna starptautiska konvencija par vēršanos pret informācijas un komunikācijas tehnoloģiju izmantošanu noziedzīgiem nolūkiem var ietekmēt kopīgos Savienības noteikumus vai mainīt to darbības jomu.
- (4) Lai aizsargātu Savienības tiesību integritāti un nodrošinātu, ka starptautisko tiesību un Savienības tiesību normas arī turpmāk ir saskanīgas, Savienībai ir jāpiedalās sarunās par jaunu starptautisku konvenciju par vēršanos pret informācijas un komunikācijas tehnoloģiju izmantošanu noziedzīgiem nolūkiem.
- (5) Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2018/1725 42. panta 1. punktu ir notikusi apspriešanās ar Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītāju, kas [...] sniedza atzinumu.
- (6) [Saskaņā ar 1. un 2. pantu Protokolā Nr. 21 par Apvienotās Karalistes un Īrijas nostāju saistībā ar brīvības, drošības un tiesiskuma telpu, kas pievienots Līgumam par Eiropas Savienību un Līgumam par Eiropas Savienības darbību, un neskarot minētā protokola 4. pantu, Īrija nepiedalās šā lēmuma pieņemšanā, un šis lēmums tai nav saistošs un nav jāpiemēro.]

[VAI]

novēršanu un atrisināšanu kriminālprocesā, OV L 328, 15.12.2009., 42. lpp.; Direktīva 2014/41/ES par Eiropas izmeklēšanas rīkojumu krimināllietās, OV L 130, 1.5.2014., 1. lpp.

³⁸ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2010/64/ES (2010. gada 20. oktobris) par tiesībām uz mutisko un rakstisko tulkojumu kriminālprocesā, OV L 280, 26.10.2010., 1. lpp.; Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2012/13/ES (2012. gada 22. maijs) par tiesībām uz informāciju kriminālprocesā, OV L 142, 1.6.2012., 1. lpp.; Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2013/48/ES (2013. gada 22. oktobris) par tiesībām uz advokāta palīdzību kriminālprocesā un Eiropas apcietināšanas ordera procesā, par tiesībām uz to, ka pēc brīvības atņemšanas informē trešo personu, un par tiesībām, kamēr atņemta brīvība, sazināties ar trešām personām un konsulārajām iestādēm, OV L 294, 6.11.2013., 1. lpp.; Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2016/1919 (2016. gada 26. oktobris) par juridisko palīdzību aizdomās turētajiem un apsūdzētajiem kriminālprocesā un pieprasītajām personām Eiropas apcietināšanas ordera procesā, OV L 297, 4.11.2016., 1. lpp.; Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2016/800 (2016. gada 11. maijs) par procesuālajām garantijām bērniem, kuri ir aizdomās turētie vai apsūdzētie kriminālprocesā, OV L 132, 21.5.2016., 1. lpp.; Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2016/343 (2016. gada 9. marts) par to, lai nostiprinātu konkrētus nevainīguma prezumpcijas aspektus un tiesības piedalīties klātienē lietas izskatīšanā tiesā kriminālprocesā, OV L 65, 11.3.2016., 1. lpp.

³⁹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/679 (2016. gada 27. aprīlis) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK; Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2016/680 (2016. gada 27. aprīlis) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi, ko veic kompetentās iestādes, lai novērstu, izmeklētu, atklātu noziedzīgus nodarījumus vai sauktu pie atbildības par tiem vai izpildītu kriminālsodus, un par šādu datu brīvu apriti, ar ko atceļ Padomes Pamatlēmumu 2008/977/TI; Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2002/58/EK (2002. gada 12. jūlijs) par personas datu apstrādi un privātās dzīves aizsardzību elektronisko komunikāciju nozarē (direktīva par privāto dzīvi un elektronisko komunikāciju), OV L 201, 31.7.2002., 37.–47. lpp., kura grozīta ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (2009. gada 25. novembris) 2009/136/EK.

⁴⁰ Priekšlikums – Eiropas Parlamenta un Padomes Regula par Eiropas elektronisko pierādījumu sniegšanas un saglabāšanas rīkojumiem elektronisko pierādījumu gūšanai krimināllietās, 2018. gada 17. aprīlis, COM/2018/225 final. Priekšlikums – Eiropas Parlamenta un Padomes direktīva, ar ko paredz saskaņotus noteikumus juridisko pārstāvju iecelšanai ar mērķi iegūt pierādījumus kriminālprocesā, 2018. gada 17. aprīlis, COM/2018/226 final.

[Saskaņā ar 1. un 2. pantu Protokolā Nr. 21 par Apvienotās Karalistes un Īrijas nostāju saistībā ar brīvības, drošības un tiesiskuma telpu, kas pievienots Līgumam par Eiropas Savienību un Līgumam par Eiropas Savienības darbību, un neskarot minētā protokola 4. pantu, Īrija [... vēstulē] ir paziņojusi, ka vēlas piedalīties šā lēmuma pieņemšanā un piemērošanā.]

- (7) Saskaņā ar 1. un 2. pantu Protokolā Nr. 22 par Dānijas nostāju, kas pievienots Līgumam par Eiropas Savienību un Līgumam par Eiropas Savienības darbību, Dānija nepiedalās šā lēmuma pieņemšanā un Dānijai šis lēmums nav saistošs un nav jāpiemēro,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Ar šo Komisija tiek pilnvarota Savienības vārdā risināt sarunas par visaptverošu konvenciju par vēršanos pret informācijas un komunikācijas tehnoloģiju izmantošanu noziedzīgiem nolūkiem.

2. pants

Sarunu norādes ir sniegtas pielikumā.

3. pants

Sarunas risina, apspriežoties ar īpašu komiteju, ko ieceļ Padome.

4. pants

Šo lēmumu un tā pielikumu publiskos uzreiz pēc to pieņemšanas.

5. pants

Šis lēmums ir adresēts Komisijai.

Briselē,

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs*